

MAKTABGACHA VA BOSHLANG'ICH TA'LIM YOSHIDAGI BOLALARNI FUTBOLGA O'RGATISHDA YOSH XUSUSIYATLARI VA UNING AHAMIYATI

Sharipov Fayzillo Maribjon o'g'li
O'Z D J T sport universiteti Farg'ona filiali
“Sport o'yinlari nazariyasi va uslubiyati
kafedrası” mudiri

Annotatsiya:

Ushbu maqolada maktabgacha va boshlang'ich maktab yoshidagi bolalarning yosh xususiyatlari va ularning futbol o'ynashni o'rganishga ta'siri muhokama qilinadi. Ushbu xususiyatlarni o'rganish bolalarning jismoniy va psixologik rivojlanishiga mos keladigan samarali o'qitish usullarini ishlab chiqishga imkon beradi. Maqolada turli yoshdagi bolalar uchun o'quv dasturlarini moslashtirish zarurligini tasdiqlovchi tadqiqot natijalari keltirilgan.

Абстрактный:

В данной статье рассматриваются возрастные особенности детей дошкольного и младшего школьного возраста и их влияние на обучение игре в футбол. Изучение этих характеристик позволяет разработать эффективные методы обучения, соответствующие физическому и психологическому развитию детей. В статье представлены результаты исследования, подтверждающие необходимость адаптации образовательных программ для детей разного возраста.

Abstract:

This article discusses age characteristics of preschool and elementary school age children and their impact on learning to play soccer. The study of these characteristics allows for the development of effective teaching methods that correspond to the physical and psychological development of children. The article presents research results confirming the need to adapt educational programs for children of different ages.

Kalit so'zlar: maktabgacha yosh, boshlang'ich maktab yoshi, yosh xususiyatlari, futbol, ta'lim, tarbiya, bola rivojlanishi.

Ключевые слова: дошкольный возраст, младший школьный возраст, возрастные особенности, футбол, образование, воспитание, развитие ребенка.

Key words: preschool age, primary school age, age characteristics, football, education, upbringing, child development.

Sport o'yinlari (futbol, voleybol, basketbol, gandbol)ni rivojlantirish va mashg'ulotlarni takomillashtirishning dolzarb muammolari

Kirish

Bolalarni futbolga o'rgatish ko'plab omillarni hisobga olishni talab qiladi, ular orasida yosh xususiyatlari alohida o'rin tutadi. Maktabgacha va boshlang'ich maktab yoshi intensiv jismoniy va psixologik rivojlanish bilan tavsiflanadi, bu esa o'qitish usullariga ma'lum talablarni qo'yadi.

Bolalarning yosh xususiyatlari

Maktabgacha yoshdagi (3-7 yosh)

1. Jismoniy rivojlanish:

- Asosiy vosita qobiliyatlarining tez o'sishi va rivojlanishi.
- Past chidamlilik va charchoq.

2. Psixologik rivojlanish:

- Yuqori darajadagi hissiylik va qisqa e'tibor.
- O'yin asosiy faoliyat sifatida.

Boshlang'ich maktab yoshi (7-10 yosh)

1. Jismoniy rivojlanish:

- Harakatlarning kuchayishi va muvofiqlashtirilishi.
- Uzoq muddatli jismoniy faoliyat uchun chidamlilik va qobiliyatni oshirish.

2. Psixologik rivojlanish:

- O'z-o'zini nazorat qilish va o'zini o'zi qadrlashni rivojlantirish.
- O'rganish va murakkab vazifalarni bajarish qobiliyatini oshirish.

Bolalarni futbolga o'rgatishda yosh xususiyatlarining ahamiyati

1. Trening usullari:

- Maktabgacha yoshdagi bolalar uchun: faoliyatning o'yin shakllariga, qisqa mashqlarga va faoliyatning tez-tez o'zgarishiga urg'u berish.
- Kichik maktab o'quvchilari uchun: yanada murakkab texnik elementlarni joriy etish, jamoaviy o'zaro munosabatlarni rivojlantirish.

2. Darslarni tashkil etish:

- Bolalarning jismoniy tayyorgarligi va psixologik barqarorligi darajasini hisobga olgan holda.
- Trening davomida qulay hissiy muhitni yaratish.

Tadqiqot natijalari

Tadqiqotlar shuni ko'rsatdiki, maktabgacha yoshdagi bolalar, agar mashqlar jismoniy va hissiy jihatdan og'ir bo'lmasa, o'yin orqali futbol ko'nikmalarini yaxshiroq o'rganadilar. Boshlang'ich maktab yoshidagi bolalar uzoqroq va murakkabroq mashg'ulotlarga qodir, lekin ayni paytda o'ynoqi yondashuv va ijobiy mustahkamlashni talab qiladi. Ikkala holatda ham o'quv dasturlarini bolalarning yosh

Sport o'yinlari (futbol, voleybol, basketbol, gandbol)ni rivojlantirish va mashg'ulotlarni takomillashtirishning dolzarb muammolari

xususiyatlariga moslashtirish yanada samarali o'rganish va futbol o'ynash ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi.

Xulosa

Maktabgacha va boshlang'ich maktab yoshidagi bolalarning yosh xususiyatlarini hisobga olish futbolni muvaffaqiyatli tayyorlash uchun juda muhimdir. Mashg'ulotlarning tegishli usullarini ishlab chiqish va qo'llash nafaqat bolalarning jismoniy va texnik mahoratini oshirish, balki ularning sportga bo'lgan qiziqishini saqlab qolish, sportni yanada rivojlantirish uchun zamin yaratish imkonini beradi. Ushbu maqolada keltirilgan tavsiyalar bolalar futbolini samarali o'rgatishdan manfaatdor murabbiylar, o'qituvchilar va ota-onalar uchun foydali bo'lishi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yhati

1. Sharipov, F. (2023, April). The Importance of technical methods in the development of football skills. In International Conference on Research Identity, Value and Ethics (pp. 76-79).

2. Sharipov, F. (2024). O 'ZBEKISTON TERMA JAMOSANINING "OSIYO KUBOK" LARIDA ISHTIROKI. *Research and implementation*, 2(5), 10-14.

3. Maribjon o'g'li, S. F. (2024). FUTBOL MUSOBAQALARINI TASHKIL ETISH: TO'LIQ MA'LUMOT. XALQARO KONFERENSIYA VA JURNALLARNI SIFATLI INDEXLASH XIZMATI, 1(1), 217-219.

4. Sharipov, F. (2023, November). FUTBOL O'YINIDA DARVOZABONNING O'YIN TEXNIKASI. In Conference on Digital Innovation: "Modern Problems and Solutions".

5. Sharipov, F. (2023, November). FUTBOLNING UMUMIY TAVSIFI. In Conference on Digital Innovation: "Modern Problems and Solutions".

6. Sharipov, F. (2023, November). FUTBOLCHILARNI TAYYORLASH USLUBIYATI. In Conference on Digital Innovation: "Modern Problems and Solutions".

7. Sharipov, F. (2023, November). FUTBOL O'YININING PAYDO BO 'LISHI VA RIVOJLANISHI. In Conference on Digital Innovation: "Modern Problems and Solutions".

8. Hakimovich, A. S. (2024). UMUMTA'LIM MAKTABLARDA SOG'LOMLASHTIRISH TADBIRLARINI TASHKIL ETISH. *Научный Фокус*, 1(12), 244-247.

9. Abduraxmonov, S. (2023). GANDBOLCHILARNING SPORT TAYYORGARLIGI TIZIMI. *Евразийский журнал академических исследований*, 3(10), 195-197.

Sport o'yinlari (futbol, voleybol, basketbol, gandbol)ni rivojlantirish
va mashg'ulotlarni takomillashtirishning dolzarb muammolari

11. Abduraxmonov, S. (2023). GANDBOL SPORT TURINI RIVOJLANTIRISHNING DOLZARB MASALALARI. Инновационные исследования в современном мире: теория и практика, 2(25), 95-98.

12. Jismoniy, A. S. O. Z. D., Farg'Ona, T. V. S. U., Va, F. S. O. Y. N., & O'Qituvchisi, U. A. (2024). MAKTABYUQORI SINFI O'QUVCHILARINING JISMONIY TAYYORGARLIGI. Экономика и социум, (2-2 (117)), 19-22.

13. Hakimovich, A. S. (2024). SOG'LOM TURMUSH TARZINI JISMONIY TARBIYADAGI O'RNI. XALQARO KONFERENSIYA VA JURNALLARNI SIFATLI INDEXLASH XIZMATI, 1(1), 220-222.

14. Abdiolimova, I. (2024). IMMIGRANT TALABALARNING SOG'LOM TURMUSH TARZINI YO'LGA QO'YISHDA PEDAGOGIK YONDASHUVLAR. Research and implementation, 2(5), 23-26.